

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ
ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ
ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
4 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ
(ਜੀ ਸਿੰਘ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੱਜ)

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1898 ਦਾ ਐਕਟ V)—ਸੈਕਸ਼ਨ 401(2)—ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ—ਦੇ ਉਦੇਸ਼—
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਪੁੱਛਣਾ—ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ—ਭਾਰਤ ਦਾ
ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—ਆਰਟੀਕਲ 226—ਰਿੱਟ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ
ਦਾ ਹੁਕਮ-ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 401, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਇ ਮੰਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਰਾਇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ "ਕਿ ਕੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ"। ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਉਦੋਂ ਮੰਗੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਜਾਂ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਕੇਵਲ ਇਹ ਮਤਲਬ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਏ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੀ। ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 56I-A ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਰਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ, ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ ਵਿਨਾਇਕ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ।

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਦੀਵਾਨ, ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

1. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

2. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ 18 ਅਗਸਤ 1966 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸੁਨਿਆਰੇ, ਦੇ ਹੋਰਾਂ- ਰਾਮ ਦੁਲਾਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ- ਨੂੰ 29 ਜੂਨ, 1960 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 457 ਅਤੇ 380 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 9 ਅਤੇ 10 ਸਤੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦਫਤਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਕਾਗਜ਼ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ।

ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਰਾਮ ਦੁਲਾਰਾ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਾਮਲਾ ਫਿਰ ਭਖ ਗਿਆ। 3 ਮਾਰਚ 1964 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 401 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। .. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਫਿਰ 16 ਅਗਸਤ 1965 ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ ਤੱਕ" ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 29 ਸਤੰਬਰ 1965 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਆਏ ਸਨ। ਰੋਸ਼ਨੀ ਲਈ।

2 ਏ. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 401 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ, ਮੁਆਫੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ--

"401. (1) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਜਾਂ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਦੱਸ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਵੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।" ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 16 ਅਗਸਤ 1965 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, "ਜੇਕਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

(3) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ 4 ਦਸੰਬਰ 1965 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਦਰਭ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 401 (8) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।" ਇਹ ਮਾਮਲਾ 16 ਜੁਲਾਈ 1966 ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੇ 2 ਅਗਸਤ 1986 ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਫਾਈਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। 3 ਅਗਸਤ 1966 ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। "ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ।" ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲੇ ਸਨ, ਨੇ 6 ਅਗਸਤ 1966 ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 6 ਅਗਸਤ 1966 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 361-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ) ਨੂੰ "ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ" ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਣਾ"

ਅਤੇ 3 ਅਗਸਤ 1966 ਦੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਅਰਥ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 401(2) ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ 18 ਅਗਸਤ 1966 ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਸਵਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਹਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

(1) ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 101 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ?

(2) ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

(3) ਕੀ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਮਾੜਾ ਸੀ?

4 ਏ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਦੀਵਾਨ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਮੰਗਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ? , ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

5. ਇਸ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਰਾਏ ਮੰਗਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏ? ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾਂਹ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਮੈਟ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਰਾਏ ਮੰਗੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਇਸ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ", ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਭੇਜਣਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਸੀ। . ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੰਗੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅੰਜਨ ਹੈ, ਪਰ ਡੂੰਘੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੱਸਣ ਲਈ 'ਲੋੜੀਂਦੀ' ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਤੱਵ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਟਕਰਾਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਇਹ ਰਿਆਇਤ, ਕਿ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਵਾਲਾ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਜੇ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

5-ਏ. ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ

ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ, ਧਾਰਾ 401 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਘੇਰੇ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਾਫ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੌਖਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਇ ਮੰਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ "ਕਿ ਕੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ"। ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਮੰਗੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਜਾਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਾਇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਫ਼ੀ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

6. ਧਾਰਾ 401 ਦੇ ਬਾਕੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਜਾਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

7. ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਗੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕਰਤੱਵ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਵਿਵੇਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਫਰੈਡਰਿਕ ਗਿਲਡਰ ਜੂਲੀਅਸ ਬਨਾਮ ਲਾਰਡ ਬਿਸ਼ਪ ਆਫ ਆਕਸਫੋਰਡ (1880) 5 ਏਸੀ 214 ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜੋੜੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰਤੱਵ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 225 'ਤੇ ਲਾਰਡ ਚਾਂਸਲਰ (ਅਰਲ ਕੇਰਨਜ਼) ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਮੇਰੇ ਲਾਰਡਸ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਇਹ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗੀ।"

ਸਵਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਨਾ 232 'ਤੇ ਲਾਰਡ ਪੇਨਜ਼ੈਸ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਜੀਦਾ ਹਨ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।" ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਰਡ ਬਲੈਕਬਰਨ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ, ਧਾਰਾ 401 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਉਸ ਰਾਏ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਚੀਫ਼ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ, ਏਆਈਆਰ 1950 ਐਸਸੀ 218 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਰੱਖਿਆ

ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੀਫ਼ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 57 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ 'ਮੇਅ' ਦੇ ਅੱਗੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਵਜੋਂ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਣ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੁੱਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਬਣਾਉਣ! ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਲੈਕਟਰ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਣ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇ ਨਾਲ ਵੇਖੋ ਅਤੇ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 57 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਣ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਦੱਸਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 56 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ।

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕਾਨਿਆ ਨੇ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਕੇਸ (1880-5 AC 214) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਕੇਰਨਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ:---

"ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਲਾਭ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰਤੱਵ ਨਾਲ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਰਤੱਵ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

ਇਹ ਦਲੀਲ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਣ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਮਤਲਬ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਰਾਏ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ (1)। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

8. ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਧਾਰਾ 401 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਖਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜੀ.ਸੀ. ਮੰਡਵਾਰ, ਏਆਈਆਰ 1954 ਐਸਸੀ 493 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਹੈ. ਪੀ ਐਨ ਮੁਖਰਜੀ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ। ਜੋਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਿੱਤਰ ਬਨਾਮ ਐਚਕੇ ਬੋਸ, ਸੀ.ਜੇ. , ਏਆਈਆਰ 1983 ਕੈਲ 483 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ . 492, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੁਕਮ ਦੀ ਹਰ ਲਿਖਤ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ: ਐਕਸ ਪਾਰਟ, ਨੇਪੀਅਰ, (1852) 18 ਕਿਊਬੀ 892 ਪੰਨਾ 695 'ਤੇ। ਹੁਕਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਉਪਬੰਧ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਰਾਏ ਮੰਗਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਹਾਇਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ

ਜਾਵੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਰਾਏ ਲੈਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਆਪਣੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਖ਼ਤਿਆਰੀ ਹੈ, ਰਾਏ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 401 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ 'ਅਧਿਕਾਰ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਘੱਟ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਵਿਵੇਕ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ।

9. ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡੀਐਨ ਗਾਂਗੁਲੀ ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 1018 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ,

"ਜਿੱਥੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਾਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ", ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ. ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਵਾਂਗ, ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਸਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਆਮ ਧਾਰਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। .

ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ ਯਸ਼ਵੰਤ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ, ਏਆਈਆਰ 1938 ਨਾਗ 513 (ਐਫਬੀ) ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ। ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫੀ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਮੰਗਣ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਅੱਗੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਰਾਏ, ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ, "ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ ਯਸ਼ਵੰਤ ਦੇਸਪਾਂਡੇ ਦੇ ਕੇਸ, ਏਆਈਆਰ 1938 ਨਾਗ 513 (ਐਫਬੀ) ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਰਾਏ ਮੰਗਣ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। .

10. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਾਏ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਤੰਤਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਸਲਈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਮੁਆਫੀ ਲੈਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 401

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ. - ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ (ਬੇਦਾਅਵਾ):—ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।